

585

USTAWA

z dnia 12 września 1996 r.

o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Art. 1. W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1993 r. Nr 71, poz. 342, z 1994 r. Nr 1, poz. 3 i z 1995 r. Nr 4, poz. 17) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Jeżeli złożony został wniosek o rentę lub emeryturę, obowiązek ubezpieczenia ustaje z końcem kwartału, w którym wydana została decyzja o przyznaniu świadczenia, jednak nie wcześniej niż z końcem kwartału, w którym ubezpieczony nabył to prawo.”;

2) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Ubezpieczenie ustaje z końcem kwartału, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Ubezpieczenie na wniosek ustaje także:

1) z końcem kwartału wskazanego w oświadczeniu ubezpieczonego, a jeżeli w oświadczeniu tym nie ma takiego wskazania — z końcem kwartału, w którym oświadczenie to zostało złożone Kasie, albo

2) z końcem kwartału poprzedzającego kwartał, w którym nastąpiło odstąpienie od ubezpieczenia w myśl art. 3 ust. 4.

3. Jeżeli wraz z ustaniem okoliczności uzasadniających podleganie ubezpiecze-

niu z mocy ustawy następują okoliczności uzasadniające objęcie ubezpieczeniem na wniosek, ubezpieczenie istniejące z mocy ustawy ustaje z końcem kwartału, w którym ubezpieczonemu doręczono decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia z mocy ustawy.

4. Jeżeli ustawa uzależnia ustanie ubezpieczenia od ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury lub renty, ubezpieczenie ustaje z końcem kwartału, w którym wydano decyzję lub ogłoszono orzeczenie sądu w przedmiocie ustalenia tego prawa, lecz nie wcześniej niż z końcem kwartału, w którym ubezpieczony nabył to prawo. Jeżeli ustalenie prawa do emerytury lub renty nie stało się prawomocne, ubezpieczenie ulega przywróceniu.”;

3) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. Rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy, nieprzerwanie co najmniej 1 rok, podejmuje pozarolniczą działalność gospodarczą nie będąc pracownikiem i nie pozostając w stosunku służbowym, podlega nadal temu ubezpieczeniu. Rolnik lub domownik może podlegać innemu ubezpieczeniu społecznemu wówczas, gdy złoży Zakładowi lub Kasie oświadczenie,

że chce podlegać innemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej, o ile spełnia w tym zakresie warunki określone w odrębnych przepisach.”;

4) w art. 6 po pkt 11 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:
„11a) stwierdzeniu niezdolności do samodzielnej egzystencji — rozumie się przez to zaliczenie do pierwszej grupy inwalidów,”;

5) w art. 7 w ust. 3 po wyrazach „Emeryt lub rencista” skreśla się przecinek i wyrazy „który zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu art. 28 ust. 4, a także emeryt lub rencista spełniający warunki do uzyskania dodatku pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2,”;

6) w art. 8 w ust. 4 po wyrazach „Monitor Polski” dodaje się wyrazy „ustaloną przez Radę Rolników”;

7) w art. 10 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „jego wstępnych” zastępuje się wyrazami „jego małżonka, wstępnych”;

8) w art. 14 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Zasiłek chorobowy nie przysługuje w okresie przebywania ubezpieczonego na koszt Kasy w zakładzie opieki zdrowotnej w celu rehabilitacji.”;

9) w art. 19 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
„4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, zasady wcześniejszego przechodzenia na emeryturę, na warunkach innych niż określone w ust. 1 i 2.”;

10) w art. 21 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym uznaje się za stałą, jeżeli stwierdzone, według wiedzy medycznej, zmiany w stanie zdrowia, w stopniu powodującym przeciwwskazania, o których mowa w ust. 2, są nieodwracalne.”;

11) w art. 22 w ust. 1 wyrazy „jest inwalidą I grupy w rozumieniu przepisów emerytalnych” zastępuje się wyrazami „jeżeli jego niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym jest stałą”;

12) w art. 36 w ust. 1:
a) skreśla się pkt 2,
b) w pkt 6 skreśla się wyrazy „lub umorzenia związanych z tym należności Kasy”;

13) w art. 37 w ust. 1 i 2 po wyrazach „nie czekając na wezwanie,” dodaje się każdorazowo wyrazy „w ciągu 14 dni”;

14) w art. 39 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Z prawomocnej decyzji ustalającej podleganie ubezpieczeniu wynika obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie w wysokości i w terminach wynikających z ustawy.”;

15) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:
„Art. 39a. 1. Odbierając oświadczenie przewidziane w art. 5a, pracownik Kasy poucza rolnika i domownika o skutkach prawnych tego oświadczenia i umieszcza stosowną informację na wydanej decyzji.

2. Kasa niezwłocznie przekazuje właściwemu oddziałowi Zakładu odpis decyzji stwierdzającej podleganie ubezpieczeniu przez osobę, o której mowa w art. 5a, lub ustanie ubezpieczenia takiej osoby.

3. Kasa niezwłocznie przekazuje właściwemu oddziałowi Zakładu oświadczenie przewidziane w art. 5a.

4. Zakład niezwłocznie przekazuje właściwemu oddziałowi regionalnemu Kasy odpis decyzji ustalającej podleganie innemu ubezpieczeniu społecznemu, wydanej w wyniku złożenia oświadczenia przewidzianego w art. 5a.”;

16) po art. 41 dodaje się art. 41a w brzmieniu:
„Art. 41a. W wyjątkowych przypadkach Prezes Kasy lub upoważniony przez niego pracownik Kasy może, na wniosek zainteresowanego, stosownie do okoliczności:

1) odroczyć termin płatności należności z tytułu składek na ubezpieczenie, rozłożyć jej spłatę na raty lub umorzyć należność,

2) umorzyć należność Kasy z tytułu nie należnie pobranych świadczeń.”;

17) w art. 46:
a) w ust. 2:
— w pkt 2 na początku dodaje się wyrazy „stałej albo”,
— w pkt 3 wyrazy „badań kontrolnych” zastępuje się wyrazami „badania kontrolnego”,
— pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) stwierdzenia niezdolności do samodzielnej egzystencji,”

— dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) ustalenia wskazań do rehabilitacji”,
— w zdaniu po myślniku wyrazy „wydaje się w trybie określonym w odrębnych przepisach, obowiązującym w postępowaniu o ustalenie analogicznego prawa do świadczeń przysługujących pracownikom i członkom ich rodzin” zastępuje się wyrazami „wydają w pierwszej instancji lekarze rzeczoznawcy, a w drugiej instancji — komisje lekarskie Kasy.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Prezes Kasy sprawuje nadzór nad lekarzami rzeczoznawcami i komisjami lekarskimi Kasy. Prezes Kasy określi tryb, zakres i organizację działania lekarzy rzeczoznawców i komisji lekarskich Kasy oraz tryb sprawowania nad nimi nadzoru.”;

18) w art. 50 w ust. 1 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „— do wysokości określonej w odrębnych przepisach —” oraz po wyrazach „za osobę pobierającą świadczenie” dodaje się przecinek i wyrazy „z wyjątkiem domownika.”;

19) w art. 52 w ust. 1 po wyrazach „W sprawach nie uregulowanych w ustawie” dodaje się wyrazy

- „stosuje się przepisy o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, a ponadto”;
- 20) w art. 64:
- dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
  - dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Kasa może udzielać pomocy ubezpieczonym w rehabilitacji członków ich rodzin, o których mowa w art. 29 ust. 2 ustawy.”;
- 21) w art. 66:
- w ust. 1 w zdaniu pierwszym skreśla się wyraz „dobrowolnych”,
  - w ust. 2 po wyrazach „w ust. 1” dodaje się wyrazy „oraz limity wydatków Kasy na ten cel”;
- 22) w art. 68 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Posiedzenie Rady Rolników zwołuje Przewodniczący Rady z własnej inicjatywy, na wniosek Prezesa Kasy lub co najmniej 10 członków Rady bądź Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.”;
- 23) w art. 75 skreśla się wyrazy „na zasadach pełnego rozrachunku”;
- 24) w art. 76 w ust. 1 po wyrazach „Prezes Kasy” dodaje się wyrazy „pod nadzorem Rady Rolników”;
- 25) po art. 76 dodaje się art. 76a w brzmieniu:
„Art. 76a. 1. Rada Rolników pełni funkcje nadzorcze nad funduszem składkowym poprzez wyłonioną ze swego grona Radę Nadzorczą Funduszu.
- Rada Rolników uchwała statut funduszu składkowego określający w szczególności zakres jego działania, tworzenie i gospodarowanie majątkiem, sposób sprawowania zarządu oraz prawa i obowiązki Rady Nadzorczej Funduszu.
  - Statut, o którym mowa w ust. 2, po zatwierdzeniu przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.”;
- 26) w art. 77:
- w ust. 1 w zdaniu pierwszym po wyrazach „a także na finansowanie” dodaje się wyrazy „bezpośrednich kosztów funkcjonowania Rady Rolników, kosztów zarządzania tym funduszem i wykonywania jego zobowiązań jako osoby prawnej oraz”,
  - w ust. 2 po wyrazach „i macierzyńskie” dodaje się wyrazy „oraz z innych źródeł określonych w statucie funduszu”;
- 27) w art. 79:
- w ust. 1 po wyrazach „pokrywanych ze środków” dodaje się wyrazy „funduszu składkowego lub”,
  - w ust. 2 wyrazy „4% planowanych wydatków” zastępuje się wyrazami „do 4,5% planowanych wydatków funduszu składkowego i do 3,5% planowanych wydatków funduszu emerytalno-rentowego”;

28) po art. 81 dodaje się art. 81a w brzmieniu:

„Art. 81a. 1. Prezes Kasy, w porozumieniu z Radą Rolników, może tworzyć fundusz motywacyjny w ramach odpisu na fundusz administracyjny, naliczanego z funduszu składkowego.

2. Funduszem motywacyjnym dysponuje Prezes Kasy, w porozumieniu z Przewodniczącym Rady Rolników, na podstawie regulaminu uchwalonego przez Radę Rolników.

3. Wypłaty z funduszu motywacyjnego są realizowane poza limitami wynikającymi z przepisów o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.”

Art. 2. Rolnik lub domownik, który w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej nie będąc pracownikiem i nie pozostając w stosunku służbowym, a spełnia inne warunki podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy w pełnym zakresie, może złożyć Zakładowi lub Kasie oświadczenie, że chce podlegać temu ubezpieczeniu z wyłączeniem innego ubezpieczenia społecznego; art. 39a ust. 3 i 4 ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się odpowiednio.

Art. 3. W sprawach wymienionych w art. 46 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1:

1) orzeczenie wydaje się w trybie dotychczasowym, jeżeli w tym trybie nastąpiło skierowanie przez Kasę na badanie,

2) w okresie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Kasa może kierować na badania w trybie dotychczasowym, jeżeli jest to uzasadnione względami organizacyjnymi.

Art. 4. W ustawie z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin (Dz. U. z 1989 r. Nr 46, poz. 250, z 1990 r. Nr 36, poz. 206, z 1991 r. Nr 110, poz. 474, z 1995 r. Nr 4, poz. 17 i z 1996 r. Nr 100, poz. 461) w art. 2 w ust. 2 wyrazy „indywidualnych i członków ich rodzin podlegają ubezpieczeniu określonemu ustawą” zastępuje się wyrazami „podlegają ubezpieczeniu określonemu w ustawie z zastrzeżeniem przypadków określonych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników”.

Art. 5. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia kwartału rozpoczynającego się po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*